

BIP Rady Ministrów i Kancelarii Prezesa Rady Ministrów

<https://archiwum.bip.kprm.gov.pl/kpr/bip-rady-ministrow/prace-legislacyjne-rm-i/prace-legislacyjne-rady/wykaz-prac-legislacyjny/r863128,Projekt-ustawy-o-zmianie-ustawy-o-pomocy-spoecznej.html>
2021-10-25, 08:54

Numer projektu	UD236
Tytuł	Projekt ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej
Rodzaj dokumentu	projekty ustaw
Informacje o przyczynach i potrzebie wprowadzenia rozwiązań planowanych w projekcie	<p>Do podjęcia prac nad zmianą ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 i 2369; dalej: „u.p.s.”) odnoszącą się do kwestii ponoszenia odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej (dalej: „DPS”) skłania wyrażana w wielu środowiskach społeczna potrzeba zagwarantowania większej ochrony członkom rodzin pensjonariuszy tych instytucji. Celem projektowanej regulacji jest usunięcie rażącej niesprawiedliwości, jakiej doświadczają pozbawione jakiejkolwiek ochrony prawnej osoby, które decyzją administracyjną są obciążane kosztami pobytu pensjonariusza (najczęściej rodzica) w domu pomocy społecznej, gdy ten nie wywiązywał się względem nich z obowiązków rodzinnych.</p> <p>Obowiązująca u.p.s. w zakresie ponoszenia opłaty za pobyt w DPS pomija kwestię braku więzi rodzinnych pomiędzy osobą obowiązaną do ponoszenia opłaty a pensjonariuszem DPS, będącego często rezultatem decyzji pensjonariusza o zmianie sposobu życia i zerwaniu kontaktu z rodziną. Obowiązująca regulacja abstrahuje tym samym od tego, że za autonomiczne decyzje rodzica, stojące niejednokrotnie w sprzeczności z dobrem dziecka lub innego członka rodziny osoby te po latach ponoszą dotkliwie konsekwencje finansowe, co stanowi naruszenie zasady sprawiedliwości społecznej gwarantowanej przez Konstytucję RP.</p> <p>Jednocześnie podkreślenia wymaga, że przedmiotowa regulacja jest następstwem braku jednoznacznego orzecznictwa sądów administracyjnych w zakresie przesłanek zwolnienia z opłaty za pobyt w DPS na podstawie obowiązujących przepisów u.p.s. W orzecznictwie wskazuje się bowiem, że z jednej strony zasadą wyrażoną w u.p.s. jest zasada finansowania pomocy społecznej ze środków publicznych, oznaczająca, że państwo i samorządy terytorialne mają obowiązek wykonywania zadań pomocy społecznej oraz ponoszenia związanych z tym obciążeń finansowych, a głównym powodem zastosowania zwolnienia z opłaty powinna być sytuacja materialna zobowiązanego i nie powinno ono nastąpić, jeżeli osoba jest w stanie płacić za pobyt w DPS. Z drugiej zaś wskazuje się, że organ decydujący o opłacie za pobyt pensjonariusza w DPS powinien uwzględniać kwestię rażącego naruszenia obowiązków rodzinnych przez pensjonariusza DPS oraz wynikającego z tego braku więzi rodzinnych mających uzasadnić ponoszenie ww. obowiązku. Podkreśla się przy tym, że art. 64 ust. 1 u.p.s. przewiduje zwolnienie od obowiązku ponoszenia opłat za pobyt w DPS, gdy „występują uzasadnione okoliczności” i nawet jeśli organ ustali takie okoliczności to może przedmiotowego zwolnienia odmówić, ze względu na pełną uznaniowość decyzji.</p>

Istota rozwiązań ujętych w projekcie	<p>Projekt uwzględnia w ramach przesłanek fakultatywnego wyłączenia obowiązku ponoszenia opłaty znajdujące się obecnie poza ustawową regulacją sytuacje, w których ponoszenie przez bliskich członków rodziny opłaty za pobyt krewnego w domu pomocy społecznej pozostaje w kolizji z zasadami współżycia społecznego z powodu rażącego naruszenia przez rodzica obowiązku alimentacyjnego względem dziecka lub innych obowiązków rodzinnych (vide m. in.: stanowisko RPO). Projektowana nowelizacja uwzględnia, iż dorosłe dzieci rodziców, którzy względem nich w sposób rażąco zaniedbywali obowiązki rodzicielskie, doprowadzając tym do ustania więzi rodzinnych, zasługują na ochronę państwa i powinni zostać objęci możliwością zwolnienia z opłaty bez względu na ich sytuację materialną. Proponuje się dodanie nowej przesłanki mogącej wyłączyć obowiązek ponoszenia opłaty za pobyt pensjonariusza w DPS, tj. sytuację, w której osoba obowiązana do wnoszenia opłaty wykaże, w szczególności na podstawie dokumentów dołączonych do wniosku, rażące naruszenie przez osobę kierowaną do domu pomocy społecznej lub mieszkańca domu obowiązku alimentacyjnego lub innych obowiązków rodzinnych względem osoby obowiązanej do wnoszenia opłaty, np. obowiązku opieki, wychowania, utrzymania, dbałości o rozwój (projektowany art. 64 pkt 7).</p> <p>Jednocześnie w zakresie przesłanek obligatoryjnie wyłączających obowiązek odpłatności za pobyt członka rodziny w DPS proponuje się w art. 64a ustawy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozszerzyć katalog podstaw zwolnienia z opłaty o wszystkie przestępstwa umyślne ścigane z oskarżenia publicznego (obecnie są to tylko przestępstwa z użyciem przemocy); - wskazać, że mogą to być przestępstwa popełnione zarówno na szkodę osoby obowiązanej do wnoszenia opłaty, jej małoletniego rodzeństwa lub jej rodzica (takie obecnie przewiduje przepis), ale również te, w których pokrzywdzonym jest dziecko tej osoby lub pełnoletnie, lecz nieporadne ze względu na wiek lub stan zdrowia rodzeństwo; - uwzględnienie kwestii zatarcia skazania (przepis w obecnym brzmieniu obciążony jest w tym zakresie istotną wadą prawną).
Organ odpowiedzialny za opracowanie projektu	Minister - Członek RM Michał Wójcik
Osoba odpowiedzialna za opracowanie projektu	Michał Wójcik Minister - Członek Rady Ministrów
Organ odpowiedzialny za przedłożenie projektu RM	Minister - Członek RM Michał Wójcik
Planowany termin przyjęcia projektu przez RM	III kwartał 2021 r. - ZREALIZOWANY Rada Ministrów przyjęła 19 października 2021 r.
Informacja o rezygnacji z prac nad projektem (z podaniem przyczyny)	-

Data modyfikacji : 21.10.2021

[Rejestr zmian](#)